

El Marroc canvia d'actitud i vol vendre l'autonomia al Sàhara Occidental

El rei Mohamed VI del Marroc ha suavitzat el seu rebuig a qualsevol idea que posés en dubte la sobirania del règim monàrquic alauita sobre el Sàhara Occidental. Coincidint amb el final del període atorgat per l'ONU per a la celebració d'un referèndum d'autodeterminació, el Marroc intenta ara un acostament al Front Polisario.

Fa uns dies, els espectadors de l'emissió *Hivvar* de la primera cadena de la televisió pública marroquina es van quedar immòbils, atents a les declaracions de Jeli Henna Ould Errachid, president del Consell Reial per als Afers del Sàhara (CORCAS). Entre les explicacions sobre la missió del CORCAS per convèncer que l'autonomia i annexió definitiva del territori del Sàhara Occidental al Marroc és l'única opció per resoldre aquest llarg conflicte de més de trenta anys, Jeli Henna va aclarir que és el moment de restablir un diàleg franc i directe amb "els nostres germans" –va oblidar l'habitual terme de "mercenaris", qualificatiu oficial per als membres del moviment independentista– del Front Polisario, perquè comprenen que tant el referèndum d'autodeterminació com l'opció de la independència no són viables.

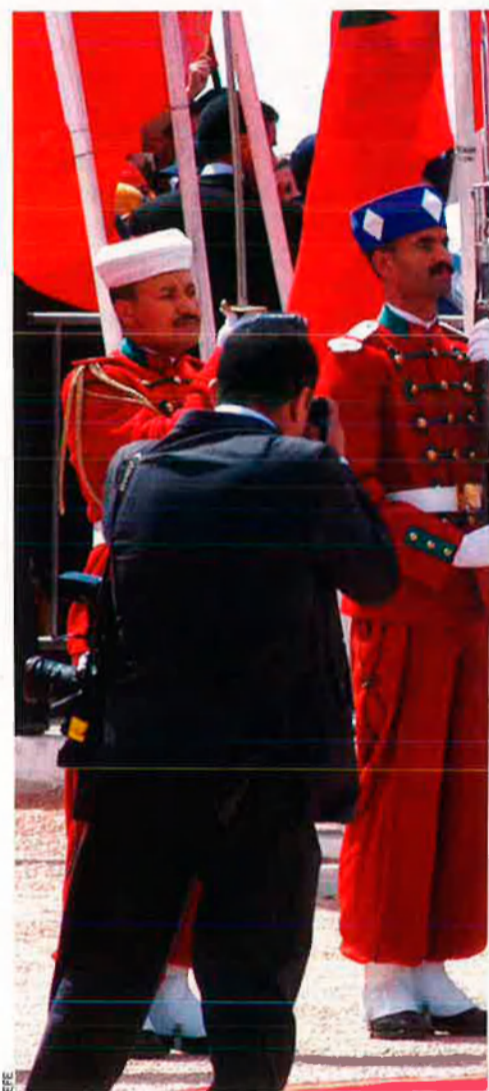
Jeli Henna va continuar referint-se a la República Àrab Sahrauí Democràtica, la RASD, sense qualificar-la de manera pejorativa, i fins i tot va arribar a convidar Mohamed Abdellaziz, president de la RASD –al Marroc en diuen "Abdellaziz el Marrakchi", perquè va nàixer al sud del Marroc– a presentar-se a unes futures eleccions regionals per presidir el govern sahrauí sota autonomia marroquina.

Aquest primer colp d'efecte és l'inici del canvi d'actitud del poder central marroquí, que durant els darrers anys ha

mantingut una posició de rebuig categòric a qualsevol acostament dels enviats especials del secretari general de l'ONU, Kofi Annan, i s'ha mostrat intransigent a acceptar que es posara en dubte la seua sobirania sobre el Sàhara Occidental, oblidant que es tracta d'un contenciós internacional obert en què no ha conclòs el procés de descolonització.

A final de març, durant el tercer viatge oficial del rei Mohamed VI al Sàhara Occidental, el monarca alauita va nomenar els membres del CORCAS i va designar el seu president. D'aquesta manera va delegar la negociació en aquesta entitat, sense deixar de vigilar-la i dirigir-la des de l'ombra. Es tracta d'una estratègia d'acostament al Front Polisario com a contrapart directa del conflicte, una maniobra que deixa al marge Algèria. També va llançar una campanya adreçada al territori nacional i a l'estranger per insistir sobre la bondat d'un pla d'autonomia que l'actual monarca espera que farà recordar el seu regnat.

Durant la mateixa visita a Al-Aaiun (capital administrativa del Sàhara Occidental) i a la ciutat portuària de Buja-dor, el CORCAS va sol·licitar a Mohamed VI l'indult per als presos polítics i comuns sahrauís detinguts en les presons del regne marroquí i del Sàhara. Durant la seua visita el sobirà alauita va atorgar un ampli indult a 216 sahrauís, entre els quals hi havia 30 activistes de

drets humans detinguts durant les manifestacions que es van desfermar el mes de maig de l'any passat durant la revolta que el Front Polisario va qualificar d'"Intifada Sahrauí". A més, durant la setmana passada va completar el seu gest conciliador amb l'alliberament "dels darrers" 48 presos sahrauís.

Mentre Jeli Henna es congratulava per l'alliberament dels presos sahrauís i assegurava que una vegada restablerta "la calma i serenitat" al territori es pot parlar del futur de la regió, Ali Salem Ta-

κ, emblemàtic militant a favor de la independència del Sàhara Occidental, aclarava al diari espanyol *Abc*: "Nosaltres no hem demanat el perdó o l'indult, perquè no hem comès cap delictes."

Poques hores després d'haver eixit de la Presó Negra d'Al-Aaiun, Tamek, de 29 anys, no reprimia els arguments

una setmana abans que el Consell de Seguretat de l'ONU es reunira per debatre l'ampliació del termini de la Minurso (Missió de Nacions Unides per a la celebració d'un referèndum al Sàhara Occidental), termini que va acabar el 30 d'abril, sinó que també es va produir un dia després que Kofi Annan presen-

com Algèria (país que acull des del 1975 més de 150.000 refugiats sahrauís al desert de Tindouf) han rebutjat el plantejament d'Annan, que consideren com una posada a zero dels marcadors, quinze anys després que es firmara la pau. Al seu parer la negociació directa amb Rabat significaria l'abandó de la possibilitat de celebrar un referèndum d'autodeterminació. "Nacions Unides té la responsabilitat política, jurídica i moral de portar a bon port un problema considerat de descolonització, condició que han reconegut en unes quantes resolucions tant el Consell de Seguretat com la quarta comissió sobre descolonització", va comunicar Ycef Yusfi, representant algerià en l'ONU en una missiva del seu govern enviada a Annan el passat dilluns 24 d'abril. Però el secretari general de l'ONU també va alertar en el seu informe sobre les greus violacions dels drets humans per les forces de seguretat marroquines en la repressió de manifestacions de sahrauís a favor de la independència. I va discrepar del pla d'autonomia marroquí per al Sàhara Occidental, perquè acceptar-lo significaria reconèixer d'antuvi que el territori forma part del Marroc.

Lluny de les habituals reaccions exasperades de l'executiu marroquí davant informes en desacord amb la seua posició, el règim ha deixat actuar de nou el CORCAS. Durant els darrers dies, Jeli Henna ha enviat extenses cartes a associacions relacionades amb el conflicte sahrauí per agrair, en nom dels 141 membres de la institució oficial, el seu "suport moral i material" als "nostres germans als campaments de Tindouf". Una vegada més, s'advoca pel "diàleg" perquè "el problema del Sàhara no s'hauria de prolongar més" i resumeix que "els sahrauís ja no tenim dret a perdre més temps en una lluita estèril i fructívola". Acaba demanant el suport per a una "autonomia que ens garantezca completament els nostres drets polítics, econòmics, socials i culturals". El CORCAS també va enviar missives al cos diplomàtic present en la capital marroquina, i es va desplaçar a Nova York per presentar-se davant els membres de la quarta comissió de descolonització.

Nous actors en el cada dia més complicat conflicte sahrauí. L'alliberament de militants de drets humans i activistes polítics a favor de la indepen-

El rei del Marroc, Mohamed VI, passa revista a les tropes de l'exèrcit marroquí a Al-Aaiun, el passat 21 de març, durant les jornades de visita que va fer al Sàhara Occidental.

pels quals ha passat uns quants anys en presó, ha patit tortures, xantatges i intimidacions, a més d'haver fet 17 vagues de fam: "El Sàhara Occidental ha de ser lliure. Rebutgem completament el pla d'autonomia i desitgem la solució plantejada en el pla Baker." "La nostra opinió i les nostres conviccions continuen sent les mateixes", va afegir.

El sorprenent alliberament dels darrers presos sahrauís no solament va arribar

tara el seu informe valoratiu a partir de les informacions del seu actual enviat especial a la zona, Peter Van Walsum.

En aquest informe, Annan planteja per primera vegada al Consell de Seguretat la necessitat que l'ONU es distancie del contencios i inste les parts (el Marroc i el Front Polisario) a establir un nou canal de diàleg en què Algèria i Mauritània participen com a veïns observadors del conflicte. Tant el Front Polisario

Tropes del Front Polisarió desfilen a Tifariti el passat 23 de febrer, en la celebració dels trenta anys de la proclamació de la RASD.

El rei marroquí va voler tenir un gest conciliador i va fer alliberar un grup de 48 sahrauís

dència del Sàhara Occidental ha tornat les manifestacions als carrers. Les forces de seguretat marroquines mantenen la seua habitual repressió. I mentrestant, en l'exterior, antics presoners, com Aminatu Haidar, accedeixen a la invitació d'organitzacions internacionals (la secció d'Amnistia Internacional Estocolm, per exemple) per explicar la con-

frontació entre la població de l'actual Sàhara Occidental i, per la seua banda, els membres del CORCAS, amb el seu flamant president al capdavant, intenten convèncer l'opinió pública que l'autonomia és a prop.

Carla Fibla
Rabat

Interiors

Llibert Ferri

Contra natura a Polònia

Sis mesos després d'haver arribat al poder a Polònia enfilats en l'onada conservadora, als bessons Kaczynski (Lech és president de la república, i Jaroslaw del Partit Dret i Justícia) se'ls comença a veure un llautó més que preocupant. Davant la impossibilitat de fer coalició amb els liberals de la Plataforma Cívica, la segona força, i no volent-se arriscar a unes noves eleccions, els Kaczynski han impulsat una coalició amb Autodefensa, uns obscurs partit d'extrema esquerra, nacionalista i antieuropeista, que aplega sectors de l'antiga burocràcia vinculada a la policia comunista.

L'encarregat d'oficiar la cerimònia serà Kazimierz Marcinkiewicz, un home que, més que de primer ministre, fa de majordom dels totpoderosos bessons, que ara, és clar, hauran d'afanyar-se a explicar com és que ells, nacionalcatòlics i

impulsors d'una gran croada contra el passat i les seves corrupcions, han pogut acostar-se a gent homologable als "kagebistes" de Putin, i que més que males companyies poden esdevenir amistats perillosos.

Hi ha analogies entre aquesta aliança aparentment contra natura i les de l'anomenat nacionalcomunisme que va governar a Sèrbia i va influir a Eslovàquia i a Romania. Però les coincidències en populisme, demogògia anticorruptió i xenofòbia entre els germans Kaczynski i Autodefensa no amaguen que l'aliança no és estratègica, sinó purament tàctica. Perquè l'autèntic objectiu dels bessons és governar el temps suficient per trinxar les bases laiques en què es va fer la transició a Polònia. Que per aconseguir-ho s'arrisquin a associar-se amb el pitjor del passat, això rai.

llibertferri@telefonica.net